

Kultúra sveta práce v digitálnej spoločnosti

Dňa 26. 3. 2018 sa v priestoroch hotela Loft v Bratislave uskutočnila konferencia Friedrich Ebert Stiftung, zastúpenie v Slovenskej republike v spolupráci Labour Law Association/Asociácia pracovného práva pod názvom “Kultúra sveta práce v digitálnej spoločnosti” usporiadaná v rámci projektu “Kultúra sveta práce” pod záštitou štátneho tajomníka Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR p. Branislava Ondruša.

Voľba témy konferencie úzko súvisela s dlhodobým zámerom projektu venovať sa predovšetkým otázkam pracovnoprávnej ochrany zamestnancov s cieľom zlepšovania ich pracovných a mzdových podmienok. Keďže nastupujúca štvrtá priemyselná revolúcia predstavuje významný medzník prerodu tradičnej priemyselnej spoločnosti na novú digitálnu spoločnosť, ktorá sa bude prejavovať nielen v samotnej odlišnej organizácii výroby, ale v podstatnej miere zasiahne i ostatné oblasti života, osobitne trh práce, stali sa ústrednými skúmanými problémami vystúpení domácich i zahraničných účastníkov panelov práve konkrétne dopady digitalizácie na oblasť pracovného práva a na sociálne a pracovné prostredie zamestnancov, zamestnávateľov i zástupcov zamestnancov. V rámci jednotlivých panelov preto boli formulované kľúčové otázky a výzvy, na ktoré mali pozvaní hostia z radov predstaviteľov štátnych orgánov, zástupcov zamestnávateľov, zástupcov odborových zväzov i organizácií, resp. zástupcov z akademickej obce i aplikačnej praxe, hľadať odpovede a odpovedajúce riešenia.

Medzi najvýznamnejších hostí a odborníkov zúčastnených na konferencii patrili štátny tajomník Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR p. **Branislav Ondruš**, prezident Českomoravskej konfederácie odborových zväzov p. **Jozed Středula**, prezident Konfederácie odborových zväzov Slovenskej republiky p. **Jozef Kollár**, jedna z najvýraznejších medzinárodných osobností z oblasti sociologicko-právnych vied p. **Henning Mayer** zo Social Europe Brusel, poradca Ministra financií p. **Michal Polák**, dekanka Právnickej fakulty Trnavskej univerzity v Trnave p. **Andrea Olšovská**, či politologička p. **Kateřina Smejkalová** z Friedrich Ebert Stiftung, zastúpenie v Českej republike a mnohí ďalší.

Predmetom vystúpení hostí i odborných diskusií v paneloch sa tak stali otázky dotýkajúce sa vymedzenia dopadov postupujúcej automatizácie a digitalizácie jednotlivých procesov, postavenia odborových organizácií ako zástupcov zamestnancov, možnosti účinnej ochrany práv zamestnancov, zmien vo vymedzení vzájomných vzťahov medzi sociálnymi partnermi s ohľadom na štrukturálne zmeny v počte a charaktere pracovných miest, dopadov na zmeny v oblasti výkonu závislej práce.

Kombinácia národných a zahraničných hostí z rôznych odlišne odborne zameraných prostredí súčasne priniesla synergickú diskusiu o vplyvoch štvrtej priemyselnej revolúcie na národné hospodárstvo a schopnosť štátu kumulovať dostatočný objem prostriedkov na udržanie sociálneho štátu, nové videnie fenoménu zamestnanosti a nezamestnanosti ľudí v dôsledku aktuálnej diskusie o nepodmienenom príjme ako aj možnosti riešenia straty pracovných miest, resp. postavení zamestnancov na trhu práce aj s ohľadom na genderové hľadisko.

Záverečná odborná diskusia odborníkov zo Slovenskej republiky ukázala, že ani samotní zástupcovia sociálnych partnerov alebo akademickej obce nemajú jednotný názor na dopady štvrtej priemyselnej revolúcie na legislatívnu oblasť, pričom sa však zhodli na potrebe realizácie zmien v konkrétnych pracovnoprávných inštitútoch obsiahnutých najmä v Zákonníku práce v podobe závislej práce, rozvrhovania pracovného času zamestnávateľom, výkonu telepráce a domácej práce, či zodpovednostných vzťahov vznikajúcich pri výkone závislej práce.

Hoci diskusia prebiehala nielen v rámci samotných tematických paneloch, ale aj mimo nich, ukázalo sa, že do budúca bude potrebné venovať téme priestor nielen na podobných konferenciách, ale aj v

odborných komisiách, ktoré budú vytvorené pod gesciou Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR vzhľadom na značný počet otvorených a nezodpovedaných otázok nielen v oblasti pracovného práva, ale aj vôbec etického rozmeru nahrádzania ľudskej práce strojmi.